

Oogheelkunde

STAAR (Instructie voor de staaroperatie)

Deze folder geeft u algemene informatie over staar en indien u geopereerd wordt de instructie voor de staaroperatie.

Wat is staar?

Achter het regenboogvlies (de iris) en pupilopening hangt de oog lens, die zorgt voor het scherpstellen van de beelden die we zien. Met het ouder worden, wordt de lens stugger, dikker en troebel. Dit is een normaal verouderingsproces (net zoals grijze haren en rimpels krijgen). Het troebel worden van de lens heet staar en wordt merkbaar vanaf uw zestigste jaar.

Hoe merkt u dat u staar hebt?

Van het ouder worden van de lens begint u wat te merken rond uw veertigste jaar. De lens wordt stugger en kan daardoor minder inzoomen tijdens lezen. Daarom kan het zijn dat u een leesbril nodig heeft. Toename van de lensveroudering merkt u doordat uw brilsterkte steeds verandert.

Vanaf uw zestigste jaar zal de lens ook troebel worden. Dan ontstaan de klachten van staar zoals grauw en wazig zien, slecht zicht, leesklachten, last van (tegen)licht, schitteringen en dubbelzien.

Sommige mensen krijgen al op jongere leeftijd staar. Dit kan worden veroorzaakt door:

- bepaalde oogziekten zoals regenboogvliesontstekingen;
- andere ziekten zoals suikerziekte, eczeem en psoriasis;
- gebruik van sommige medicijnen, zoals prednison;

- röntgenstraling of UV-licht;
- aangeboren staar;
- een klap op het oog of hoofd.

Wat kunt u zelf doen?

U kunt zelf niets doen om staar te voorkomen. Staar wordt niet beïnvloed door bepaald eten, alcohol of vitamines. Ook kan staar niet worden genezen met lasertherapie, oogdruppels of tabletten.

De behandeling van staar

De veroudering van de lens kan aanvankelijk worden opgevangen door de brilsterkte aan te passen. Getinte glazen kunnen klachten door schittering verminderen.

Lukt dit niet meer, dan is de enige oplossing een staaroperatie. Bij de staaroperatie wordt uw troebele oog lens vervangen door een heldere kunststof lens.

De staaroperatie

De behandeling vindt plaats tijdens een dagopname. De operatie duurt 30 à 45 minuten en kan bijna altijd onder plaatselijke verdoving plaatsvinden.

Bij de moderne operatietechniek wordt de troebele lensmassa met een trilnaaldje in stukjes gebroken en direct afgezogen.

Als het lenzakje leeg is, wordt daarna een heldere kunststof lens geplaatst.

Soms is nodig om met een andere techniek te opereren. Bijvoorbeeld als de staar erg hard is of als de ophanging van de lens in het oog is beschadigd. De operatie duurt dan langer. Het is voor het oog een

zwaardere operatie met een iets grotere kans op complicaties.

Doel van de behandeling

Het doel van de staaroperatie is u beter te laten zien. Of dit doel wordt bereikt hangt niet alleen af van het succes van de operatie maar ook van de gezondheid van de andere delen van het oog.

Bij sommige patiënten zijn deze andere delen van het oog beschadigd geraakt, zoals het netvlies, het hoornvlies of de oogzenuw. Dit kan komen door bijvoorbeeld:

- suikerziekte;
- glaucoom;
- een doorbloedingsstoornis van de oogzenuw;
- het netvlies;
- oogzenuwontsteking;
- leeftijdsgebonden netvlieslijtage (macula-degeneratie).

Het resultaat van een staaroperatie kan hierdoor negatief worden beïnvloed. Soms is een operatie nodig, zodat de oogarts uw oog beter kan onderzoeken, bijvoorbeeld bij suikerziekte of netvliesproblemen.

Heeft u na de operatie een bril nodig?

Soms kunt u na de operatie meteen goed zien zonder bril, maar in de meeste gevallen

krijgt u een nieuwe bril aangemeten. Zowel voor lezen als voor veraf. Dit kan ongeveer vier weken na de operatie.

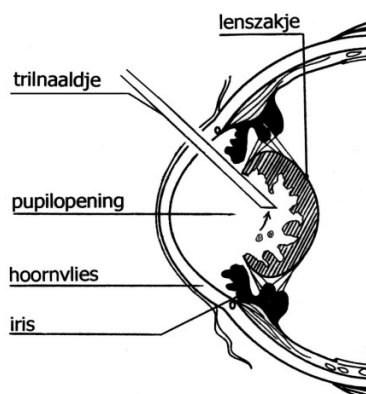
Complicaties

De staaroperatie is de meest uitgevoerde en meest succesvolle operatie ter wereld. De operatie behoort tot de standaard vaardigheden van een algemeen oogarts in Nederland.

Toch kent de staaroperatie net als elke andere operatie een kleine kans op complicaties.

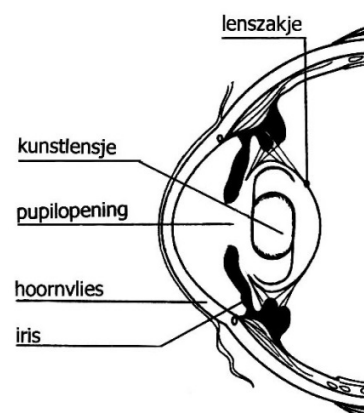
Complicaties die bij deze operatie kunnen voorkomen, zijn:

- wondinfectie;
- nabloeding;
- een operatietechnisch probleem;
- littekenvorming;
- een ontstekingsreactie;
- het achterblijven van lensresten in het oog;
- het niet kunnen plaatsen van een kunstlensje;
- problemen met het glasachtig lichaam, waarbij later een netvliesprobleem kan optreden, zoals vocht onder het netvlies of een netvliesloslating.

Links: de lensmassa wordt met een trilnaaldje in stukjes gebroken en direct afgezogen.

Rechts: in de lege lenszak wordt een kunstlensje geplaatst.

Instructie voor de staaroperatie

Inleiding

Nadat er staar bij u is geconstateerd, is er een afspraak voor de staaroperatie gemaakt. Deze folder geeft u informatie ter voorbereiding op de staaroperatie.

Voor de operatie

Sterkte van de kunstlens opmeten: Afhankelijk van de sterkte van de gekozen kunstlens zal bij de staaroperatie en de implantatie van de kunstlens de sterkte van uw oog veranderen. Om deze uiteindelijke sterkte zo goed mogelijk te kunnen inschatten, wordt uw oog voor de operatie opgemeten. Op basis hiervan wordt bepaald of er een verte- en/of leesbril behouden blijft.

Indien u contactlenzen draagt is het volgende belangrijk:

Zachte contactlenzen mogen vanaf 2 weken voor het onderzoek niet worden gedragen en harde vormstabiele contactlenzen mogen vanaf 4 weken voor het onderzoek niet worden gedragen.

De anesthesist en de verdoving

(Als dit voor u van toepassing is.)

Het vooronderzoek van de anesthesist is één van de eerste voorbereidingen op de staaroperatie. Dit vindt plaats op het pré-operatief spreekuur (POPS). Hier wordt beoordeeld of u fit genoeg bent om de operatie te ondergaan, en vertelt waarmee u rekening moet houden. Het vragenformulier

wat u van de assistente heeft meegekregen, en heeft ingevuld wordt met u besproken. Aan de orde komen onder andere uw bloeddruk en de verdoving.

Van de assistente heeft u gehoord dat de staaroperatie op het dagbehandelcentrum van de poli Oogheelkunde plaatsvindt (route 81), in dit geval kunt u voor de staaroperatie gewoon eten en drinken. **OF** u wordt op de afdeling kort verblijf opgenomen en op de algemene OK geopereerd. In dat geval geldt het volgende:

Eten/drinken op de dag van de operatie

Voor **volwassenen** geldt:

- Tot 6 uur voor het tijdstip dat u zich in het ziekenhuis moet melden, mag u nog eten of drinken.
- Vanaf 6 uur tot 2 uur voor het tijdstip dat u zich in het ziekenhuis moet melden, mag u alléén nog de volgende dranken drinken: **water, thee, appelsap of aanmaaklimonade (heldere vloeistof zonder prik/koolzuur).**
- Vanaf 2 uur voor opname tot aan de ingreep mag u niets eten of drinken. U mag wel **slokjes water** drinken. Bijvoorbeeld als u dorst heeft of als u medicijnen in moet nemen.

Als u niet nuchter bent, kan de ingreep helaas niet doorgaan.

Waarom mag u voor een operatie niet eten of drinken?

Voor een operatie moet u nuchter zijn. Dit betekent dat u vanaf de opgegeven tijd niet meer mag eten of drinken. De maag moet namelijk leeg zijn. Een lege maag voorkomt dat de inhoud van de maag in de longen terecht komt. Dit kan ernstige gevolgen hebben voor uw gezondheid. Door nuchter te blijven, kunnen ernstige complicaties worden voorkomen.

In de regel zijn er verder geen speciale voorbereiding nodig voor de operatie. Ook bloedverduuners blijft u gewoon volgens schema doorslikken.

Als u een plastablet gebruikt kunt u deze 's ochtends beter niet innemen. Dit om te voorkomen dat u tijdens de operatie zou moeten plassen.

Op de dag dat u wordt geopereerd, doet u alle sieraden (ook uw horloge) af en piercings uit (ook een tongpiercing). U draagt zelf zorg voor sieraden die moeizaam uit of af gaan. Indien nodig zijn wij genoodzaakt uw ring door te knippen. Wij raden u aan al uw sieraden thuis te laten. Verder gebruikt u geen make-up, mascara, lippenstift, plaknagels en nagellak op vinger- en teennagels.

Indien nodig kunt u het hoorapparaat inhouden, vlak voor de operatie moet het hoorapparaat wel uitgedaan worden. Na de behandeling mag u niet zelfstandig het ziekenhuis verlaten en ook geen autorijden. U dient dus een begeleider mee te nemen.

Diabetespatiënten

Als u van de assistente heeft vernomen dat u op de algemene OK wordt geopereerd, dan mag u niet eten en drinken voorafgaand aan de operatie.

Vragen betreffende de inname van de diabetestabletten en/of insuline, dient u met de anesthesist te bespreken.

Vragen?

Voor algemene vragen over het ziekenhuis kunt u bellen naar: (0182) 50 50 50. U kunt ook kijken op onze website: www.ghz.nl.

Deze folder is met grote zorgvuldigheid ontwikkeld. Toch kan het zijn dat ze onvolledig is of dat informatie u niet duidelijk is.

Voor vragen over de voorbereidingen op de staaroperatie kunt u terecht bij de polikliniek Oogheelkunde, telefoon (0182) 50 50 14 of de afdeling Kort verblijf, telefoon (0182) 50 53 33.

Voor een actueel overzicht van het behandelteam van de Oogheelkunde kunt u terecht op www.ghz.nl/oogheelkunde.

Groene Hart Ziekenhuis, Locatie Gouda

Bleulandweg 10
2803 HH Gouda

Algemeen telefoonnummer ziekenhuis:
(0182) 50 50 50.

Colofon:

uitgave : Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie : Marketing & Communicatie
oktober 2021
04.11.046